

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р инж. Любомир Димитров

Институт по океанология – БАН

член на научно жури на конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ в ИО-БАН, гр. Варна по Област на висше образование: шифър 4. „Природни науки, Математика и Информатика“, Професионално направление: шифър 4.4. „Науки за земята“, Научна специалност: „Океанология“, Научно направление „Вълнови процеси, брегова хидродинамика и риск в бреговата зона“

1. Данни за процедурата и конкурса

Конкурсът за заемане на академична длъжност „Доцент“ е обявен обявен в Държавен вестник бр. 63 / 01.08.2025 г. За участие в конкурса се явява единствен кандидат – д-р Наталия Каменова Андреева, главен асистент в научна секция „Динамика на бреговата зона“ към ИО-БАН, гр. Варна. На заседание от 10.10.2025 г., Комисията по допуск констатира, че представените от кандидата документи за участие в конкурса отговарят на изискванията на Чл.19 и Чл. 24 ал.(1) от ЗРАСРБ; Чл.52 ал.(1) и Чл.53 ал.(4) от „Правилата за условията и реда за придобиване на образователни и научни степени и за заемане на академични длъжности в ИО-БАН, Варна“ и я допуска до участие в конкурса. На основание Решение на Научния съвет на ИО-БАН от 17.09.2025 г., Директорът на ИО-БАН издава заповед за състав на научното жури по конкурса на №298 от 26.09.2025 г. В съответствие с нея, първото заседание на научното жури е проведено на 10.10.2025 г. Настоящото становище е изготвено на базата на решенията от заседанието.

Гл. ас. д-р Наталия Андреева е представила изчерпателна документация, която позволява изготвянето на аргументирано становище относно нейната научно-изследователска дейност и изпълнението на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото приложение. Наличната информация показва, че по процедурата на конкурса и определяне на състава на научното жури няма допуснати нарушения.

2. Данни за кандидата

Наталия Андреева е родена на 18.10.1974 г. в гр. Варна. През 1997 г. завършва висшето си образование в Граждански Морски Факултет на ВВМУ „Никола Йонков Вапцаров“, специалност „Океанология“ и придобива професионална квалификация „Магистър по океанология“. В периода 1998-1999 гг. учи в Химикотехнологичен и Металургичен Университет, гр. София по Европейски Магистърски курс по „Опазване на околната среда и устойчиво развитие“ и получава втора магистърска степен „Магистър еколог“ по специалност „Опазване на околната среда и устойчиво развитие“.

През 2000 г. участникът в конкурса е назначен на работа като специалист в ИО-БАН, гр. Варна, и постъпва в редовна доктуратура в периода 2000-2003г., по научна специалност: „Океанология“ в с-я „Динамика на бреговата зона“, като през 2004 г. ВАК ѝ присъжда ОНС „Доктор“, въз основа на успешно защитена дисертация на тема

„Експериментални методи за изследване на нелинейността на ветровото вълнение в бреговата зона“. Същата година тя е преназначена в ИО-БАН, гр. Варна като научен сътрудник III ст., а през 2007 г. е повишена в научен сътрудник II ст. През 2011 г. НС на ИО-БАН я избира да заема академичната длъжност „Главен асистент“ по научна специалност „Океанология“ в секция „Динамика на бреговата зона“, която длъжност заема до момента.

Трудовият стаж на д-р Наталия Андреева като главен асистент е 14 години с което далеч надхвърля изискванията на Чл.52 от Правилника на ИО-БАН за заемане на академична длъжност „Доцент“.

В периода 2007 до сега участва в редица национални и международни обучителни и тренировачни курсове (общо 10) по различни програми. д-р Наталия Андреева правилна се насочва към перспективни изследователски методи, като хидрографски методи за площно измерване на циркулацията на крайбрежните течения и напречно измерване на водни потоци и дебит в изкуствени и естествени канали. Този вид директни измервания допринасят значително за изучаването структурата и изменчивостта на крайбрежната циркулация и подпомагат моделните изследвания на бреговата хидро- и морфодинамика.

Д-р Наталия Андреева много добре владее и използва английски и руски езици.

Прегледа на подадените от гл. ас. д-р Наталия Андреева документи за участие в конкурса, доказват, че тя напълно покрива минималните национални изисквания и тези на Правилника за заемане на академичната длъжност „Доцент“ на ИО-БАН в ПН 4.4. „Науки за земята“.

Познавам кандидата от постъпването и на работа в института и моите лични впечатления от нея са отлични. Вгълбен учен с добри познания в областта в която се развива, като следи иновациите и непрекъснато повишава квалификацията си и разширява експертизата си, за което сивидетелстват многобройните обучителни и тренировачни курсове в които е участвала. Изграден учен, педантичен в подробностите, адаптивен и самостоятелен.

3. Публикации и цитирания

За участие в конкурса гл. ас. д-р Наталия Андреева е представила общо 32 научни публикации от които 6 са свързани с придобиване на образователна и научна степен "доктор" и 26 са представени по настоящия конкурс (от които 22 са в издания, реферирани и индексирани в Web of Science / Scopus). Извън Справката за съответствие с минималните национални и изискванията на ИО-БАН във връзка с конкурса са представени 5 научни публикации в издания, които не са реферирани или индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

От представената справка се установява, че публикациите по конкурса са както научни статии реферирани в световната база данни Scopus с квартилите Q1, Q2, Q3 и Q4 съгласно метриката SJR (по показатели B4 и Г7), така и „други“ научни публикации в издания с научно рецензиране (по показател Г7).

Разпределени по квартили, съотношението е: 5 публикации в списания с квартил Q1, 6 публикации в списания с квартил Q2, 4 публикации в списания с квартил Q3 и 8

публикация в списание с кватил Q4. Преобладаващата част от публикациите – 28 броя са на английски език, като само 3 броя са на български език.

Кандидата няма самостоятелни публикации. Гл. ас. д-р Наталия Андреева, е водещ автор в 7 публикации, а в 8 публикаци е на второ място, като кореспондиращ автор. Това я откроява като „екипен играч“, но и изследовател с личен принос в сферата на разработваните научни проблеми.

На базата на представените публикации по минималните изисквания за група показатели В, за академичната длъжност „Доцент“, кандидатът събира 129 точки от изискуемия минимум 100 точки. По група показатели Г, при минимални изисквания от 220 точки, кандидатът събира 238 точки, т.е. и по двата показателя, кандидатът надхвърля минималния брой изискуеми точки.

Гл. ас. д-р Наталия Андреева е представила доказателства за 204 броя цитирания в научни издания на 18 цитирани публикации. От тях 180 е броят на цитиранията в научни издания, реферирани и индексирани в международно признатите бази данни с научна информация Scopus и/или Web of Science, 16 на брой са цитиранията в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 26 са цитирани в нереперирани списания с научно рецензиране.

Представените цитирания по показател Д, количествено се равнява на 905 точки, което надхвърля дузина пъти минималните изисквания от 60 точки. Цитиранията, видими в световните бази данни Scopus и/или Web of Science, доказват по безспорен начин качеството на нейната научна продукция.

4. Проектна дейност

От представената справка за участие в научноизследователски проекти става видно, че д-р Наталия Андреева е участвала в изпълнението на 28 проекта – 10 международни и 18 национални, като само на един национален проект е координатор от страна на ИО-БАН, в останалите е била член на научните екипи. Това отнава подчертава уменията ѝ за работа в екип.

С изключение на три проекта които са за популяризиране на науката („Европейска нощ на учените“ по Програма Хоризонт Европа и Хоризонт 2020), всички останали проекти са чисто научно-изследователски и приносят на д-р Наталия Андреева е бесспорен.

Анализа на проектната и дейност показва ангажираност към проблемите на изменения на вълновия климат, и в частност на екстремните хидрометеорологични събития в западната част на Черно море; закономерностите на формирането и динамиката на бреговата зона чрез проследяване на причинно-следствените връзки между движещите сили (морско вълнение и нелинейната му структура и трансформация) и резултантните изменения на надводния и подводен брегови релеф на базата на инструментални и теренни измервания; оценка на бреговия риск от наводнения и ерозия, предизвикани от морско вълнение.

Цялостната и проектна дейност е доказателство за личният ѝ принос и уменията ѝ за работа в екип.

5. Най-важни научни и научно-приложни приноси

Кандидата е представил 11 научни приноси обобщени в четири направления и 18 научно-приложни приноси обобщени в пет направления. Всеки от приносите е подкрепен с публикационни материали и е с препратка към проекта по който са получени и анализирани данните и са направени съответните изводи.

Заявените приноси могат да бъдат систематизирани в следните направления: изследване на ветро-вълновия климат в Черно море; щормова активност и морфодинамика на пясъчни брегове по българското Черноморско крайбрежие; изследване и оценка на вълновото въздействие и уязвимостта на крайбрежната зона; енергиен потенциал на морското вълнение в Черно море и по българското крайбрежие; оценка на бреговия риск от екстремни щормове; оценка на влиянието на брегозащитни хидро-технически съоръжения върху динамиката на бреговите процеси. Това ясно показва тематичната свързаност на научните и научно-приложни приноси с научното направление на конкурса.

Прави впечатление, че изрази „за първи път...“ се среща 15 пъти в текста на заявените приноси, което подчертава тяхното новаторство и значимост.

Приемам всички претенции на кандидата за научни и научно-приложни приноси, като считам, че те съществено обогатяват съществуващото да момента знание в областта на вълновите процеси, бреговата хидродинамика и риск. Считам, че те очертават добрият изследователски подход и аналитична мисъл на кандидата и аз ги признавам като оригинални приноси, където личният принос е безспорен.

6. Заключение

Изложеното по-горе относно съдържанието, актуалността и значимостта на научната дейност, признатите научно и научно-приложни приноси, както и личните качества на кандидата, ме убеждават по безспорен начин, че гл. ас. д-р Наталия Андреева има ясно очертан, солиден научно-изследователски профил в научното направление на конкурса. Постигнати са и са надхвърлени всички минимални изисквания на ЗРАСРБ и ПУРПОНСЗАД на ИО-БАН.

На база на тези основания, изразявам своето положително становище и убедено ще гласувам „ЗА“, гл. ас. д-р Наталия Андреева да заеме академична длъжност „доцент“ по шифър 4.4: „Науки за земята“, Научна специалност: „Океанология“, Научно направление „Вълнови процеси, брегова хидродинамика и риск в бреговата зона“ в Института по океанология – БАН, гр. Варна.

12.11.2025 г.